

Začíná dvacátý ročník Tříkrálové sbírky

Tříkrálová sbírka slaví kulatiny. A tak dostává dort alespoň na titulní straně charitní přílohy Caritas. Pěkně veliký a s pořádnou dvacítkou a planoucími svíčkami! Předávají ho a ke sfouknutí plamínků se nadechují hned tři koledníci – Vojta, Standa a Lucka ze středočeské farnosti Odolena Voda. A dort? Podle zaslaného náčrtku ho upekli v charitním zařízení řečeném Rígrovka v nedalekých Kralupech nad Vltavou. „Tvůrcům jsme dali volnou ruku. Slečna Kristina, co se učí na cukrářku, vyhnala dort do výšky, potřela čokoládovou polevou a navrch přidala z vlastního popudu charitní červeno-bílé logo z mandlového těsta. Nazdobila šlehačkou a přidala bílé sladké číslice,“ popisuje mluvčí Charity Česká republika Jan Oulík. Více o Rígrovce na následující straně a při Tříkrálovém koncertu na ČT 1 dne 5. ledna od 18 hodin.

Snímek Jakub Žák

Na začátku to vypadalo jako bláznivý sen

Zdá se mi téměř neuvěřitelné, že Tříkrálová sbírka už slaví 20. výročí.

Na začátku mě trápilo, že rozvíjející se Charita potřebuje stále více peněz a sbírky mezi věřícími v kostelích už nestačí, i když jsou i dvakrát ročně. Služby se poskytují všem, i těm, co do kostela nechodí. Jak jim umožnit, aby se mohli zapojit?

V sousedních zemích se dělají tříkrálové koledy pro misie. Ty bych

u nás také rád podpořil, ale bál jsem se, že většina občanů by to u nás nepřijala. Když byly povodně na Moravě, Charita se velmi osvědčila a získala sympatie mnoha lidí. Tehdy jsem si řekl, že je vhodná doba spojit Tříkrálovou koledu s Charitou. Vypadlo to jako bláznivý sen. Mnozí se báli žebrot po domech, a navíc spojovat peníze s církví. Dnes mám upřímnou radost, že se tento sen stal skutečností nejen v olomoucké arcidiecézi, kde začínal, ale v celé republice. Jsem velice vděčný všem, kteří tomu projektu uvěřili a nasadili se pro něj.

Při sbírce nejde jen o to, aby-chom získali finance pro charitní služby, které by jinak nemohly fungovat. Jde i o zapojení a výchovu dobrovolníků, kteří koledováním získávají vztah k potřebným, k Charitě i samotné církvi. I koledníci, kteří nejsou věřící nebo církev dost neznají, mají příležitost udělat zkušenost v církvi, poznat, o co církev ve světě jde.

Koledníci dávají mnoha lidem příležitost dělat dobro, vykonat skutek lásky a na vlastní kůži poznat, že skutek lásky není prospěšný jen obdarovanému, ale i dárce samotnému, že projev

lásky přináší radost a často i uzdravuje vlastní srdce.

Koledníky jsou většinou děti a stále jich přibývá. Mám naději, že se jednou jako dospělí budou podílet na díle Charity jako dobrovolníci či podporovatelé, že budou ochotní nezištně sloužit v Charitě, ale především ve vlastní rodině, že dožijí i k ochotě přinášet obět z lásky a objeví radost ze služby. To bude hlavní přínos pro celou společnost.

JAN GRAUBNER,
olomoucký arcibiskup

Kavárna Rígrovka s téměř pohádkovým příběhem

Uprostřed korza v Riegrově ulici v Kralupech nad Vltavou stál dům s hernou. V přízemí asijské bistro, v patře výherní automaty. Kdo blikajícím automatům podlehl, byl ztracen. Světélkující bludičky z něj za večer vysály výplatu.

Ty časy už jsou minulostí. Dnes je totiž v domě pánem kralupská Charita. Za peníze z Tříkrálové sbírky nechala dům přestavět a pražským biskupem Zdenkem Wasserbauerem pro jistotu požehnat. Aby nesl dobré ovoce, lidem, kteří by stěželi našli zaměstnání, dával zajímavou práci a povzbudil tím jejich naději, že dokážou být platní. A druhým nabízel radost z pochoutek, které si tady koupí a třeba hned na místě – v útulné kavárně – snědí.

„Potěší mne, když přijdou příjemní hosté a usmívají se,“ říká Petra, jedna z pracovnic. Za několik měsíců zvládla práci za barem, výrobu limonád a obsluhu kávovaru. Nejtěžší pro ni však bylo překonat ostych před hosty a vyřídil objednávku. Jitce, která pracuje v kuchyni, zase dělá radost, když hosté nevracejí zbytky jídla. Neklamné znamení, že návštěvníkům chutnalo.

Od letošního května, kdy kavárnu Rígrovku otevřeli Palačinkobraním,

Místo herny kavárna. Je libo něco na zub?

Snímek Jakub Žák

přemýšlí ředitelka kralupské Charity Barbora Kovářová se svým týmem, jak vybudovat stálou klientelu a dostat hospodaření podniku z červených čísel. Svými každodenními dvaceti porcemi k obědu nemohou konkurovat nedaleké oblíbené restauraci. Snaží se tedy být „jiní“ – přilákat maminky, které vodí děti do sousední „zušky“, i zaměstnance nedalekých úřadů. Za barovou vitrinou jsou vyskládané buchty, dortíky a pamlsky, některé z vlastní produkce, jiné od farmářů. K tomu vaří pár druhů kávy a několik typů čaje. K pití domácí nektary, ale přeslazenou kokakolu nečekejte, tu nevedou. Zájemci na sociálních sí-

tích už čekají, kdy vyvěsí obědové menu s fotografií plného talíře, a když se s tím zpozdí, chodí nedočkavě dotazy, kde to vážně. Přes sociální síť bude možné předplatit sobě nebo jinému „kafe na cestu“.

V patře opraveného domu pak pracuje keramická dílna, velká místnost v přízemí se změnila v kapli a v sutěrně se nalézá volnočasový klub pro děti. Jedna z maminek „čekajících“ na potomka už se prý nabídla, že by tam doučovala děti.

Reportáž z kralupské kavárny Rígrovka uvidíte v rámci Tříkrálového koncertu, který 5. ledna 2020 od 18 hodin vysílá ČT1. JAN OULÍK

Jízda do školy, cesta k samostatnosti

„František se narodil s Downovým syndromem. V České Lípě navštěvuje speciální školu,“ představuje svého syna Martina Hartigová.

V každém autě je nájezdová rampa a dvě místa pro vozičkáře. Snímek Jakub Žák

Předtím, než českolipská Charita zakoupila speciální vůz pro svoz dětí z okolí, ho do školy vozila sama maminka. Nedařilo se jí najít zaměstnání, kde by jí vyšli vstříc ohledně pracovní doby. Sociální automobil využívají už dvanáct let a Fandu dojíždění vozidlem baví. „Cítí se být velký a soběstačný a já si díky této velké pomoci mohla najít zaměstnání na plný úvazek,“ líčí konkrétní dopady služby Martina Hartigová.

Služba Sociální automobil je zřízena pro děti s mentálním či tělesným handicapem, které by nebyly schopné samostatně cestovat běžnou dopravou ze svého bydliště do školy a zpět. Děti jsou přepravovány vozi-

dly speciálně upravenými a přizpůsobenými k převozu tělesně handicapovaných. Součástí jsou i nájezdová rampa a bezpečnostní pásy k připoutání voziček při převozu. V každém vozidle, které jezdí v pravidelné srovnání lince, je k dispozici pět míst k sezení a dvě místa pro vozič-

káře. Řidičem je vyškolený charitní pracovník.

Jedná se o odlehčovací službu pro rodiny pečující o postižené, která však není registrovaná, a peníze na provoz je nutné shánět z různých zdrojů: od dárců, rodičů, obcí a ze sbírek, zejména té Tříkrálové.

Záměrem pro letošní „Tříkrálovku“ je zakoupení už třetího vozu. Tím by Charita mohla navýšit kapacitu a jezdit až do Zákup a Jestřebí. „Mým velkým přáním je, abychom mohli pořídit nový automobil a rozšířit nabídku. Zájem o službu roste a dnes je větší, než můžeme nabídnout,“ říká ředitelka Farní charity Česká Lípa Eva Ortová. Proto byl příběh vybrán jako námět jednoho ze spotů, které zazní v rámci Tříkrálového koncertu 2020. EVA HADAŠOVÁ

VZHŮRU NA CESTU

Štědrá ruka dárce obdarovává koledníky za to, že krásně zpívají a rozdávají požehnání.

Oblékla přes 200 králů a letos šije turbany

Venku se stmívá, šicí stroj vrčí, steh za stehem zůstává v látce. V bytě na zábřežském sídlišti visí na ramínkách barevné pláštětky a nadýchané turbánky. „A v tom všem si tu kraluju,“ usmívá se šestašedesátiletá Alena Hojgrová.

Bývalá švadlena obléká tříkrálové koledníky v Zábřehu a okolních vesnicích, děti nosí její parádu dokonce až na Opavsku i na Slovensku.

Vše začalo před třemi lety. „V novinách psali, že potřebují někoho, kdo by šil kostýmy pro koledníky. A měli je tam i hezky namalované. Tehdy mě napadlo, že ti, kdo je budou šít, takový návod ocení. A pak mi blesko hlavou: „Proč ne já?“, vzpomíná energická žena.

Začala shánět látky i nejrůznější ozdoby a pustila se do šití. „Ušila jsem první kostýmy, perfektně je nažehlila, zabalila, prospěndila, aby držely, dala si je na ruku a zanesla na Charitu. A pak ještě několikrát. Měli obrovskou radost a potom si už pro kostýmy přijížděli,“ pokračuje Alena Hojgrová.

Královský šat šije zdarma, třeba ze starých přehozů, závěsů, ale také z plesových šatů, brokátů, saténu, slo-

Alena Hojgrová šije na letošní jubilejní Tříkrálovou sbírku nejen pláště, ale nově i turbany.

Snímek autorka

ter, gamby nebo teslu. Pláštětky i košilky zdobí krajkami a prýmký. „Košilky jsou nejlepší plátěné, vyvaří se a jsou krásně čistě bílé. Zdobím je kraječkou, ale nesmí být umělá, to by zežloutla,“ upozorňuje žena.

Za tři roky má za sebou Alena Hojgrová úctyhodnou bilanci: ušila už víc než 200 kostýmů. A ty letošní jsou extra vyšperkované. Tříkrálová sbír-

ka totiž slaví v celé České republice 20 let. „A k této příležitosti jsem ozdobila pláště korálky a ušila pro děti turbany, kterých mám už 150. Budou to praví mudrcové z východu,“ usmívá se a už vidí nažehlené krále, jak důstojně kráčí krajinou. Letos s nimi poprvé vyrazí koledovat. Jako doprovod. Tříkrálové pláště oblečou její vnučky, do kroku jim zahrají housle.

Když jednou zazvonili koledníci v korunách a pláštích u dveří Aleny Hojgrové, došlo jí to. „Přála bych si, aby lidé byli dojatí i nad těmi králi, které jsem oblékla já. Aby přinášeli lidem radost, pokoj v duši, aby se líbili. Pak dělám dobro i já... Každý král je pro mě schůdek do nebe,“ zakončuje.

KAROLÍNA OPATŘILOVÁ

Koleda se zářící kometou i svařákem od starosty

Pět let pořádají Tříkrálovou sbírku v Kadani oficiálně společně farnost, město, základní umělecká škola a Oblastní charita Kadaň. Tříkrálové setkání na Mírovém náměstí v Kadani, které už ke sbírce neodmyslitelně patří, se

uskuteční v pondělí 6. ledna. Lidé přicházejí vyjádřit podporu sbírce nebo jen pobýt, popovídat si s přáteli a se sousedy. Divadelní soubor Navenek pro ně letos secvil příběh Klanění Tří králů, připraveno bude svažené víno v darovaném hrnku přímo od starosty a k zakousnutí sladkosti u stánku kadaňské Charity. Před nepřízní počasí nebo jen ke ztišení přijme koledníky i dárce kostel Povýšení sv. Kříže, kde pak mohou vyslechnout koncert pedagogů a žáků ZUŠ. Při mši svaté budou moci poděkovat za příjemně prožitý čas.

ZE VŠECH KOUTŮ ZEMĚ

Každá koruna pomáhá. Králové putují ulicemi měst i na ty nejzapadlejší samoty.

Tříkrálový průvod s kometou v Klášterci nad Ohří.

Snímek autorka

sou jeho účastníci svítící hvězdu a k jejímu chvostu se připojují obyvatelé města, jak se kdo rozhodne. Podmínkou je, aby měl každý s sebou či na sobě jakékoli světlo. U takové parády nemohou chybět ani trojice tříkrálových

koledníků s pokladničkami, žehnající obydlí a přinášející radostnou zvěst. Za jejich koledování, zpěvy a žehnání obydlí srdečně díky a Pán Bůh zaplať všude tam, kam zavítají!

EVA HADAŠOVÁ

Brněnští králové oslaví jubileum velkým průvodem

Tradiční průvod, který se u příležitosti Tříkrálové sbírky v Brně bude konat již posedmé, bude u příležitosti jubilejního dvacátého ročníku velkolepý. V úterý 7. ledna ve čtyři hodiny odpoledne vyjedou od katedrály sv. Petra a Pavla na Petrově tři králové na velbloudech.

Průvod králů sestoupí na náměstí a ulice Brna z Petrova.

Snímek Richard Bouda

Doprovodí je světlonoši na koních, pastýři a selky v lidových krojích a také desítky dětí, které budou krále na jejich cestě doprovázet zpěvem koled. Cesta, kterou králové urazí, bude poprvé také delší. Projdou téměř celé historické centrum Brna, půjdou přes Zelný trh, Masarykovou ulici a přes náměstí Svobody. Poté doputují až na Dominikánské náměstí, kde se pokloní narozenému Jezulátku v živém betlémě.

„Průvod je každoročně velmi sváteční událostí. Nejlepší na něm je, že se do něj může zapojit opravdu každý. Mnozí přichází z úcty k tradici,

jdou si připomenout poselství Tříkrálové sbírky a svátek narození Ježíše Krista. Jiní chtějí ukázat dětem, jak takové putování do Betléma mohlo vypadat a proč je vlastně slavíme. A někteří se přijdou zkrátka jen potkat s přáteli, pohladit si velblouda a přispět na dobrou věc,“ ozřejmuje ředitel Diecézní charity Brno Oldřich Haičman.

Průvod stále ještě mohou účastit podpořit všichni zájemci i z řad veřejnosti, kteří by chtěli přijít v lidových krojích a kostýmech.

K dvacátému výročí bude v Brně možné nejen během průvodu poslat Tříkrálové sbírce přání do dalších ročníků. Kartičku s přáním, kterou bude možné doplnit o originální text i obrazy, dostanou lidé na všech brněn-

ských tříkrálových stáncích a také během průvodu od koledníků v andělských kostýmech. Za každé vyplněné a odevzdané přání lidé obdrží drobný dárek z limitované edice v podobě tříkrálové čokolády. Přání budou postupně zveřejňována na webových stránkách Diecézní charity Brno.

ANNA TIŠNOVSKÁ

Co mám ráda na Tříkrálové sbírce?

Jsou lidé, kteří testují úroveň důvěry ve společnosti tím, že záměrně nechávají peněženku či notebook na stole v kavárně. A pak odejdou na toaletu. Ještě se jim prý u nás nestalo, že by věci někdo ukradl. Prý to ukazuje, že lidé jsou

spíš poctiví, přející a dobří. Mám stejnou zkušenost, ale používám trošku jiný osobní test: Je jím Tříkrálová sbírka.

Během koledování se setkávám se stovkami, možná tisíci lidmi. Každý má v hlavě určitě spoustu staros-

tí, úkolů a je ponořen do svého světa, když spěchá mrazivou ulicí. A pak se na okamžik setkáme. Často prohodíme i pár slov a na tu chvíli se nevědomky stáváme součástí většího příběhu, jehož smyslem není nic menšího než pomoc potřebným.

Na Tříkrálové sbírce mám neméně ráda protiklady, které umí spojit. Už tradičně si naši kolednickou skupinku zvou na slavnostní Tříkrálovou snídani senátoři. Noblesní akce ve Valdštejnském paláci na Malé Straně, přicházejí samí vzácní hosté, významní umělci, akademici, novináři, politici, osobnosti společenského života. Zkrátka vybraná společnost a vybrané chování. A také hodně vybraných peněz na pomoc lidem v nouzi. Do kasiček dostáváme nejčastěji bankovky s čtyřcifernou hodnotou. A mnohdy týž den pokračujeme v koledování v ulicích Prahy. Minule naše počínání dlouze a se zájmem sledoval pán v otrhaných šatech, v ruce igelitku, která zřejmě skrývala všechny jeho majetek. Pak vyrazil směrem

k nám a do kasičky hodil pětikorunu, kterou prý našel v metru.

Tříkrálová sbírka v nás probouzí dobré vlastnosti. Ochotu pomáhat. Soucit. Důvěru v lepší svět. Nenechme je s odchodem Tří králů usnout.

JARMILA LOMOZOVÁ,
zástupkyně ředitele
Arcidiecézní charity Praha

JSOU JICH ZÁSTUPY

Mince se pečlivě sečtou, žádná nesmí chybět.

Neváhej a koleduj, foť, toč, maluj a piš!

Koledování je výzva! Sehnat partáky-krále, vymyslet nejlepší kostým, odhodit ostych a zazvonit, čelit větru, dešti i mrazu, neztratit cestou korunu... a při tom všem třeba ještě pořídit parádní fotky a vyhrát některou z tříkrálových soutěží.

V Moravskoslezském i Olomouckém kraji se do hravého soutěžení můžou zapojit koledníci na Jesenicku, Opavsku nebo Frýdecko-Místecku. Všechny Charity, které v těchto oblastech sbírku organizují, připravují každoročně pro malé i velké krále něco navíc. „Soutěž pořádáme v několika kategoriích – foto, video a obrázek,“ popisuje frýdecko-místecká koordinátorka sbírky Jana Opluštilová a upřesňuje: „V prvních dvou zmíněných může soutěžit kdokoliv bez věkového omezení, nejmenší děti do sedmi let pak můžou namalovat obrázek. Téma je pro všechny stejné: moje koledování.“ Podobně je tomu na Jesenicku, kde po Novém roce už potřinácté vyhlásí výtvarnou soutěž. „Hledali jsme ces-

Vítězná fotka z loňska. Opavští koledníci.

Snímek Veronika Stejskalová

Druhé místo získalo zdobení krále z Hlavnice.

Snímek Hana Haasová

tu, jak zvýšit povědomí o sbírce mezi školáky,“ osvětluje ředitelka jesenické Charity Helena Paschkeová a doplňuje: „A protože se nám scházely každý rok fotky z koledy, přidali jsme souěž fotografickou, která není věkově omezena.“ Na Opavsku je mimo souěž o nejlepší selfie možné přispět pár řádky se zážitky. „Loňský rok jsme ve výzvě o nejlepšího tříkrálového spisovatele vybírali vítěze z jedenácti prací, vítězové byli nakonec tři: vyhrála krátká povídka a dvě básničky,“ vzpomíná Ivo Mludek z Charity Opava.

A přemýšlíte-li, jestli se do koledování a soutěžení zapojit, neváhejte! Slovy třináctileté Karin z Opavska: „Je to nejkrásnější akce po Vánocích.“ A pokud se na vás usměje štěstí, můžete vyhrát. Ve hře jsou chytré mobilní telefony, vstupenky do aquaparku nebo třeba vernisáž spojená s výstavou, kde se můžete pochlubit rodině, kamarádům i známým. SYLVA LEJSKOVÁ

Tříkrálová sbírka v číslech

Bude-li rok 2020 úspěšný jako ty předchozí, bude celková bilance sbírky za uplynulých 20 let:

- 1,5 miliardy korun na podporu charitního díla
- 1 milion zapojených zaměstnanců a dobrovolníků (někteří se zapojili opakovaně)
- 15 000 podpořených záměrů

Zimní boty nejsou pro Tomáše obyčejná věc

Před několika měsíci přišel Tomáš se zcela nezaopatřenou rodinou do jedné farnosti v okrese Plzeň-sever. Z dobroty zdejších farníků tu rodina získala přechodně bydlení, či přesněji dočasný nouzový azyl.

„Tam se mi hrozně líbilo,“ vzpomíná chlapec. Sžil se zde s farností, chodil na mše svaté i na návštěvy do rodin. Má také velmi rád vesnické prostředí.

Jenže nouzové bydlení bylo dlouhodobě neudržitelné (dva dospělí a čtyři děti ve dvou místnostech, ztížená náročným vytápěním v chladných měsících) a Tomášova rodina se za pomoci sociální pracovnice přestěhovala do sociálního bytu v Plzni. Chlapec se však do farnosti stále vrací. Ve své vlastní rodině nenachází zázemí. Matka žije s partnerem a jeho třemi dětmi, které jsou výrazně mladší než Tomáš. Sama přiznává, že se už o něj

nezvládá starat. Svého otce zná Tomáš jen z fotografií. „Říkají, že žiju jiná život,“ vysvětluje hoch. Myslí tím, že si žije svým vnitřním životem, například si ve škole povídá pro sebe a ruší tím paní učitelku.

„Je toho na mě moc,“ říká chlapec a dodává: „Byl jsem celých šest let v diagnostickém ústavu.“ Za chvíli ještě připojí: „Rekl jsem si, že si požádám o pěstounskou péči.“ Má ovšem obavy, že jej pěstouni nebudou chtít.

Většinu oblečení má Tomáš „od lidí“. Farníci se dohodli, že z peněz Tříkrálové sbírky koupí chlapci zimní boty. Díky laskavému faráři jsem mohl vyrazit s Tomášem na nákup. Hoch ihned přemýšlel o tom, že v botách musí mít velkou rezervu, kdyby mu noha ještě vyrostla. Z obchodu vyšel už v nových zimních botách a prošlapané polobotky zastrčil do krabice.

„Tak ať ti to dobře dopadne,“ překvapuje mě, když se loučíme. – „A co?“ ptám se ho. – „S tím článkem,“ upřesňuje a myslí tím tento text.

I v tak zdánlivě malé věci mohou pomoci peníze konkrétních dárců v Tříkrálové sbírce jednomu konkrétnímu klukovi v nouzi. PETR ŠIMEK

Boty pořízené ze sbírky. Snímek autor

Jarmila Lomozová (uprostřed) na koledě v senátu.

Snímek Lubomír Kotek

Díky péči dcery a Charity může Olga žít doma

Pro více než tři stovky seniorů z Hradecka jsou pečovatelské a pečovatelské z Oblastní charity Hradec Králové doslova druhé ruce a nohy od rána až do večera.

Paní Olze už neslouží nohy jako dřív, a tak jí pomáhají dcera a pečovatelská z královéhradecké Charity. Tři krále si pamatuje ještě z dětství, a tak je ráda, že tato tradice pomáhá i dnes.

V prosluněném pokoji voněla káva s jablečným štrúdlím a obě už byly v čilém rozhovoru. I když Olga nemůže na nohy, vitalita jí neschází. „Neležím celý den v posteli, ale sedím tady u okna a ráda si čtu. Mám tu pohodlí a dobře se mi dýchá,“ vysvětlila mi. Přitom se život s paní Olgou vůbec nemazlil. „S manželem jsme se brali, když byla válka. Chybělo málo, a musela bych na nucené práce do Německa,“ pustila se do vyprávění. Brzy se

jim narodila dcera, na kterou je Olga moc hrdá: „Vždycky byla nadaná a je z ní výborná lékařka.“

Jako mladá maminka našla paní Olga po válce zaměstnání v oděvním podniku. Byla tam spokojená a přesluhovala i do důchodu. „Tenkrát byla jiná doba, museli jsme si se vším poradit a jaksepatří se otáčet,“ zavzpomínala. V mnoha oborech to však platí dodnes, pečovatelská nevyjímaje. Sestra Magdalena z královéhradecké Charity

ty dojíždí denně až k osmi klientům. Nejčastěji k nemohoucím seniorům, ale i k lidem se zdravotním postižením a umírajícím. Pomáhá jim například s hygienou, oblékáním a přípravou jídla. „Musíte mít sílu i umět lidem naslouchat. Vždycky se snažím, aby nemysleli jen na své bolesti, ale taky na to pozitivní,“ podělila se o zkušenosti sestra Magdalena z řádu sv. Vincence. Sloužit seniorům, nemocným a opuštěným je jejich poslání. Sestra Magdalena původem ze Slovenska jim pomáhala i na Moravě a na Ukrajině.

Královéhradecká Charita dělá pro své klienty rovněž společné setkání o Vánocích. „Vždycky je svezeme, i vozíčkáře. Napečeme, popovídáme a děti nám zazpívají. Klienti se na to každý rok těší a je to pro ně zážitek,“ rozpovídala se sestra Magdalena. S lidmi pracuje ráda a v povolání pečovatelské se našla. Všechno začalo malou bolestí v kloubech a nakonec se nemohl dostat ani na nejbližší židli. Nyní má místo rozkládací pohovky v pokoji polohovací lůžko, vedle něj je vše, co potřebuje. Ludmila ho přijela umýt. „Když jsem poprvé přišla za Igorem, byl v zanedbaném stavu, nebyl umytý několik týdnů. Pracovníci státní sociální péče se k Igorovi dostali jen 3–4krát týdně. Ve čtvrtek mu třeba dali na stůl hotové

Díky dárčům, kteří přispěli do Tříkrálové sbírky, mohou pečovatelské a pečovatelské z Oblastní charity Hradec Králové dál pomáhat seniorům a nemocným. Děkujeme!

JANA KARASOVÁ

Šila pro Amadea a nyní obléká Tři krále

V malé krejčovské dílně v česko-krumlovské čtvrti Nové Spolý vznikají pod rukama Marie Jandové především historické dobové kostýmy – od gotiky, renesančních šatů pro šlechtu až po oděvy pro trhovce, včetně replik historických oděvů podle obrazů. Nyní se Marie Jandová navíc stala dvorní krejčovou Tří králů.

„V osmdesátých letech jsem šila v Praze v jednom zakázkovém krejčovství. Naše tehdy osmdesátiletá vedoucí, již za minulého režimu sebrali

živnost, nám sháněla nejrůznější zakázky. Šili jsme pro televizi, film – i do zahraničí. Když nestihalo Filmové studio Barrandov, šili jsme i pro ně. Připravovali jsme například část kostýmů pro film Miloše Formana Amadeus, dělali jsme pro něj spodničky i dobové oblečení podle návrhu kostýmního výtvarníka Theodora Pištěka. Především tam jsem se naučila šít historické kostýmy,“ ohlíží se skromně Marie Jandová, která si svou vlastní živnost založila v roce 1995.

Nejvíce času prý zabere kostým vymyslet. Inspiraci pro tvorbu čerpá především na internetu a ze starých kreseb, důležité je zachování autenticity. Stejně tomu bylo u zakázky pro Charitu. Pro tříkrálové koledníky z česko-budějovické diecéze začala šít před dvěma lety. Jednalo se o jednoduché červené peleríny, které jsou ozdobou nejčastěji bílého podkladového oděvu koledníků. V roce 2019 se jí dostal do rukou vzácný materiál – koordinátor Tříkrálové sbírky z Nových Hradů zis-

kal od místního kláštera krásné látky (brokát, samet aj.) z doby před 2. světovou válkou, z nichž Marie Jandová vytvořila dalších patnáct ozdobných pelerín pro koledníky. A zbylo i na pláště pro dospělé Tři krále. Ti svůj nový královský šat ukážou poprvé 6. ledna, kdy se na koních, v čele průvodu s koledníky, vydají v 15 hodin kolem českobudějovického náměstí Přemysla Otakara II., a poté jim v katedrále sv. Mikuláše požehná biskup Vlastimil Kročil.

MARTINA BARÁKOVÁ

Dvorní krejčová Tří králů z jihu Čech.

Snímek autorka

PROMĚNA V POMOC

Za vybrané koruny pořídí Charita polohovací postele, automobily pro sestry domácí péče, vozíky pro handicapované, potraviny a hygienické potřeby pro lidi v nouzi, ale také nová okna azylových domů. Pomáhá těm, kdo to potřebují.

Kresby Jiří Filípek

Tříkrálová pomoc nemocným v Bělorusku

Nahrazuje péči unavených matek dětí se zdravotním postižením. Zajišťuje jídlo i hygienu imobilním pacientům. Podporuje rodiny, kde se starají o své umírající příbuzné. Taková je služba Tabita, kterou při Arcidiecézní charitě Minsk-Mogilev pomáhá rozvíjet za finanční podpory Tříkrálové sbírky Ludmila Plátová.

Koledníci z jihu Čech pomáhají s péčí o nemocné až v Bělorusku.

Snímek archiv Tabita

Igor Arkadyevich trpí artritidou a je trvale upoután na lůžko. Pamatuje si, že všechno začalo malou bolestí v kloubech a nakonec se nemohl dostat ani na nejbližší židli. Nyní má místo rozkládací pohovky v pokoji polohovací lůžko, vedle něj je vše, co potřebuje. Ludmila ho přijela umýt. „Když jsem poprvé přišla za Igorem, byl v zanedbaném stavu, nebyl umytý několik týdnů. Pracovníci státní sociální péče se k Igorovi dostali jen 3–4krát týdně. Ve čtvrtek mu třeba dali na stůl hotové

jídlo a to tam bylo až do pondělí. Bylo důležité dělat něco v ty dny, kdy za ním nikdo nechodil,“ vysvětluje Ludmila Plátová. „Ludmila – to je vřelost a péče, ne každý toto umí,“ usmívá se Igor, kterému Ludmila pomohla také zlepšit rodinné vztahy. Cílem běloruského projektu Tabita je pomáhat tam, kde není dostupná jiná, především státní, forma pomoci, a reagovat na potřeby nemocných a jejich rodin.

Pracovníci se starají především o seniory, dospělé i děti s těžkým zdravotním postižením a také poskytují odlehčení a podporu pečujícím, jelikož mnozí z nich nevědí, jak se

o nemocného člověka starat. To vše zdarma. Diecézní charita České Budějovice mohla díky Tříkrálové sbírce 2019 Arcidiecézní charitě Minsk-Mogilev zaslat částku přesahující dvě stě tisíc korun určenou nejen na podporu odlehčovací služby Tabita, ale také pro Centrum sv. Lukáše, jež zajišťuje sociálně slabým rodinám s onkologicky nemocnými dětmi dočasně ubytování při ambulantní léčbě dětí v blízké nemocnici.

Ubytování využívají rodiny z celého Běloruska bezplatně, nejčastěji se jedná o chudé rodiny z malých vesnic, pro které je nedosažitelné sehnat

v Minsku jiné ubytování. Tyto rodiny maximálně podporuje běloruská Charita po materiální i psychické stránce, vyplňuje trávení volného času nejrůznějšími podpůrnými aktivitami. Hojně je využívána i trampolína, kterou pomohla zafinancovat Diecézní charita České Budějovice také z Tříkrálové sbírky. „V postsovětském Bělorusku Charita začínala zcela od nuly. Podpora státu stále není taková jako v Česku. Jsme velice vděční za jakoukoli podporu našich projektů,“ uzavírá Andrej Zhylevitch, ředitel Arcidiecézní charity Minsk-Mogilev.

MARTINA BARÁKOVÁ

JAK PODPOŘIT TŘÍKRÁLOVOU SBÍRKU?

Pokud koledníky nepotkáte anebo chcete přispět také jinou formou, pošlete prosím dárcovskou SMS anebo peníze na sbírkový účet.

DMS KOLEDA 30 (nebo 60, 90) na číslo 87777

Podpořte trvale Tříkrálovou sbírku:

DMS TRV KOLEDA 30 (nebo 60, 90) na číslo 87777

Cena jedné DMS je 30, 60 nebo 90 Kč.

Více na www.darcovskasms.cz

Tříkrálovou sbírku můžete podpořit také odesláním finančního daru na účet: **66008822/0800 u České spořitelny, VS 777.**

DĚKUJEME!

www.trikralovasbirka.cz

[f @trikralovasbirka](https://www.facebook.com/trikralovasbirka)

Společné začátky se sousedy z Německa

Ani se mi nechce věřit, že Tříkrálová sbírka u nás probíhá už dvacet let. Je to jedna z nejpovedenějších akcí naší Charity, protože má široký záběr, kdy nejde jen o vybrané peníze, ale v mnoha ohledech o setkávání lidí.

Setkání koledníků s těmi, které s koledu navštěvují a kteří je často s velkou radostí očekávají. Koledníků a pracovníků místní samosprávy při pečetení a otvírání kasiček a při zahajování koledování v jednotlivých městech a obcích. A jde také o zapojení těch, kdo velkoryse přispívají prostřednictvím sponzorských darů.

Kraj + Město + Biskupství

Naše plzeňská diecéze má ještě jednu specialitu. Jednu tříkrálovou trojici tvoří na půl dne plzeňský biskup, hejtmán v Plzeňském či hejtmanka v Plzni či primátorka v Karlových Varech nebo jejich zástupci. Známý nápis K + M + B lze v tomto případě interpretovat jako: Kraj + Město + Biskupství.

Je však třeba poctivě přiznat, že jsme mnoho detailů této akce přejali a okoukali od našich německých sousedů, kde probíhá mnohem déle jako Sternsingeraktion (akce Zpěváků s hvězdou: jejich skupinky totiž onu hvězdu-kometu v menším provedení nosí na tyčce s sebou). Dvakrát jsme

Zástupy koledníků z řezenské diecéze zaplavily v roce 2002 Cheb. Snímek ČTK

u nás na západě Čech mohli zblízka vidět a zažít koledníky ze sousedství v akci. Dvakrát jsme zahajovali tříkrálové koledování společně s koledníky z řezenské diecéze, s níž máme mimořádně dobré vztahy. Poprvé to bylo na začátku roku 2002, kdy jsme společně se sousedy zahajovali tříkrálové koledování v Chebu. Představte si. Spolu s biskupem Manfredem Müllerem tenkrát přijelo do Chebu několik set koledníků, zatímco našich byl malý hlouček, protože navíc byli jen z blízkého okolí, a ne z celé diecéze jako ti řezenská.

Vzpomínám si, že tenkrát napadlo mnoho čerstvého sněhu. A v tom-

to sněhu se táhl přes celé město, od nádraží až do kostela sv. Mikuláše, dlouhý průvod parádně oděných koledníků. Pro nás to hezké oblečení byla novinka, my jsme teprve nedávno začali a zdaleka jsme neměli to vybavení, jaké máme dnes. Koledníci zcela zaplnili velký kostel sv. Mikuláše a tam jsme se společně s biskupem Manfredem Müllerem česky a německy pomodlili a dali jsme všem požehnání ke koledování. Němečtí koledníci pak pod vedením svých kněží, jáhnů a pastoračních asistentů nasadili do autobusů a odjeli zpět domů. Byl to nezapomenutelný zážitek pro všechny účastníky.

Druhé společné zahájení koledování se uskutečnilo 29. prosince 2015 v Kladrubech. Kladruby se svou mimořádně velkou a krásnou bazilikou byly vybrány proto, že nynějším biskupem řezenské diecéze je Rudolf Voderholzer, jehož maminka se v Kladrubech narodila, a on má proto k tomuto památnému místu s bývalým benediktinským klášterem úzké pouto. Z města se průvodem šlo do baziliky, tentokrát bez sněhu. Měl jsem strach, že účast z naší strany bude opět téměř nepozorovatelná. Byl jsem však mile překvapen, protože v čele průvodu šel dětský sbor z Plzně, tříkrálově oblečený, který díky své vedoucí zpíval koledy a jiné písně celou cestu a ještě u chrámových dveří, dokud všichni účastníci (a bylo jich asi tisíc) nevešli do kostela. Tím dali celému průvodu i společnému požehnání a vyslání koledníků velmi hezkou atmosféru.

Obdiv a vděk

Jsem rád, že každoročně následuje na různých místech poděkování koledníkům. Ty děti si to zaslouží, protože někdy je počasí při procházení obcemi a koledování velmi nepříjemné a náročné. Děti obdivuji a jsem jim za to vděčný. Doufám, že pro ně je to zážitek nejen námahy a často špatného počasí, ale i radostných chvil a láskyplného přijetí od těch, které navštíví. Je to vyjádřeno i teplým čajem a dobrotami, jež k tomu dostanou. A hlavně zůstává v nich do života vědomí, že pomohly mnoha potřebným, pro něž ty peníze vybraly.

FRANTIŠEK
RADKOVSKÝ,
emeritní plzeňský
biskup, prezident
Diecézní charity Plzeň

Dynamika růstu mě doslova nabíjela

JINDŘICH SUCHÁNEK, bývalý ředitel Arcidiecézní charity Olomouc, patřil k lidem, kteří stáli u zrodu Tříkrálové sbírky. Zeptali jsme se ho.

Napadlo by vás před 21 lety, že se z pokusu o Tříkrálovou sbírku stane největší charitativní sbírka svého druhu v naší zemi?

Asi to bude znít po těch letech dost troufale, ale od začátku jsem předpokládal, že se sbírka dostane do celostátního rozměru a výnosy pak dosáhnou

ke stovce milionů. Dostalo se mi na oplátku shovívavých úsměvů. Ne od pana arcibiskupa Graubnera, kterému jsem se svým „velikášstvím“ tenkrát nepochlubil.

Odkud jste brali inspiraci pro u nás ojedinělou sbírku?

Čerpali jsme z rakouské zkušenosti a podle ní jsem domýšlel odhad vývoje. Přesto mě dynamika růstu vždy a znova doslova nabíjela. Je to Boží dílo a jsem šťastný, že po počátečních diskusích, kdy jsme společně s panem arcibiskupem čelili všem možným i nemožným námitkám, se důvěra v Boží dílo, zdánlivě nemožné, doslova rozvěřila! Bylo tehdy odvážné rozhodnutí pana arcibiskupa do toho jít.

Čím to, že se to takhle povedlo?

Máte-li za sebou víru v Boží vedení, naději, že se to podaří bez ohledu na nedostatek a chyby, čeho se bát? Charita byla na sklonku 90. let minulého stole-

tí jedinou připravenou strukturou, která byla teoreticky schopna tak rozsáhlé dílo uskutečnit. Nadšení koledníků a všech, kdo se na organizaci podíleli, počínaje farními a oblastními Charitami, bylo ohromné a vzrušující! Výsledky byly nad očekávání. Jsem nadšen, že jsem mohl u toho být. (jou)

